

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
pa mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (l. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Izjaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta na enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knafljova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Zlata resnica.

Fran plem. Šuklje, nekdanji svobodomislec, danes klerikalni deželni glavar kranjski, je v »Letopisu Slovenske Matice« v letniku 1877 na strani 54. zapisal naslednje besede:

»Celo pri najbolj izobraženih ljudeh je to kaj prav navadnega, da izpreminjajo svoja načela (politična), da zapustijo svoje prijatelje in somišljenike ter sramotno pobegnejo v nasprotni tabor. To se godi iz dvojnega vzroka: Ali ni bilo pri njih onega pravega prepričanja, katero izvira iz resnega premišljevanja in preudarjanja, katero je nasledek temeljitih studij in mnogovrstnihkušenj, in potem je begunstvo posledek duševne plitvosti in površnosti; ali pa so ti uskok predurčeni svoje mnenje le iz materialnih razlogov, iz grde sebičnosti, iz nizke častilakomnosti, iz potem izvira njihov odpad iz podlosti in nemoralnosti.«

Tako je Fran plem. Šuklje — obsodil samega sebe.

Deželni zbor kranjski.

XVIII. seja.

Ljubljana, 11. pros. 1910.

Ob 10. ko bi se morala začeti seja, je zbornica še popolnoma prazna. Le deželni glavar šeta po zbornici in se pozneje, ko pride poslanec Turk v zbornico, prav prijazno pogovarja z njim. Galerije so po 10. uri se skoraj popolnoma prazne.

Otvoritev seje.

Predseduje deželni glavar pl. Šuklje, na vladni klopi: deželni predsednik baron Schwarz in zof Künigl.

Deželni glavar konstatira sklepčnost in otvori sejo ob 10. uri 15 min.

Poslanec dr. Novak se je opravičil.

Za zapisnikarja imenuje posl. dr. Zajca in bar. Borna.

Poslanec Jarc je vložil svoj tujni predlog v zadevi oskrbovališč.

Posl. dr. Šusteršič je vložil predlog glede volilne dolžnosti. (Klic: »Cujmo!«)

Posl. dr. Šusteršič in tovariši so vložili interpelacijo v zadevi prodaje lesa v Tomišlju.

Posl. Piber je vložil interpelacijo v zadevi servitutnih pravic pri pašnikih.

Poslanec dr. Tavčar in dr. Triller sta vložila na deželnega glavarja in deželno vlado sledečo

interpelacijo.

»V XVII. seje deželnega zbora kranjskega z dne 28. decembra 1909 je poročevalec deželnega odbora, g. dr. Evgen Lampe, k točki dnevnega reda, tičeči se zakonskega predloga za oprostitev osebnih dohodarin deželni doklad, doslovno sledeči dodatni predlog:

»Deželni odbor se pooblašča, da sme pred izposlovanjem najv. sankcije v tem zasedanju sprejetih zakonskih načrtov ozir. pred izposlovanjem najv. odobrenja deželnozbor-skih sklepov dobiti iz lastne inicijative, bodisi po želji vlade potrebne izpremembe besedila, ozir. dopolnila, v kolikor odgovarja to smislu dotičnih zakonskih načrtov in ne zadeva bistvenih določil, z vlado dogovoriti in izvršiti.«

Za ta predlog glasovala je le levica te visoke zbornice, dočim ste središče in desnica glasovali kompaktno proti, tako, da je dosegel predlog le večino 3 do 4 glasov. Vzlic temu je g. deželni glavar enunciral, da je predlog sprejet ter je to enunciacijo vzdržal tudi napram protestu soppodpisanega poslanca dr. Trillerja, ki je naglašal, da vsebuje predlog, odstopajoč del zakonodajstva deželnemu odboru, iz premembe deželnega reda, vsled česar je za sprejetje istega potrebna kvalifikovana večina po smislu II. odstavka § 38 dež. reda. Tudi je poslanec dr. Triller brez najmanjšega ugovora trdil, da ta predlog ni bil nikdar sprejet v deželnem odboru in da vsled tega poročevalec deželnega odbora gosp. dr. Evgen Lampe ni bil upravičen, pri označeni točki dnevnega reda staviti ta predlog.

Smatrati je bilo torej ta predlog kvečjemu samostalnimi predlogom poslanca dr. Lampeta, ki bi bil pa moral biti odkazan po smislu § 24 opravilnika predvsem kakemu odseku v predposvetovanje.

Glede na vse to usojamo si vprašati podpisanci gospoda deželnega glavarja:

1. Kako opravičuje gosp. deželni glavar svoje zgoraj označeno postopanje?

2. ali je pripravljen, pripoznati svojo zmoto, naknadno enuncirati, da je predlog gosp. dr. Evgena Lampeta padel, oziroma, da ga je odstopiti predvsem pristojnemu odseku v predposvetovanje;

3. ako tega neče storiti, je - li pripravljen, vsaj deželnemu odboru naložiti, da je predlog, oziroma, da je dotični »sklep« visokega deželnega zbora predložiti v najvišje odobrenje.

V Ljubljani, dne 11. januarja 1910.

Slede podpisi.

Vprašanje na deželnega predsednika se glasi:

»1. Je - li pripravljen zahtevati od deželnega odbora kranjskega, da mu predloži ravno kar navedeni »sklep«, ki je potreben najvišjega odobrenja v svrhu predložitve c. kr. osrednji vladi, ki naj pa predložitve »sklepa« v najvišje odobrenje odkloni iz razlogov, navedenih v predstojeci interpelaciji.«

V Ljubljani, dne 11. januarja 1910.

Slede podpisi.

Zvišanje letne dotacije za agrarske operacije.

L. 1906. je deželni odbor v posebnem poročilu (priloga št. 174.) predlagal visokemu deželnemu zboru, da izvoli sklepati o nasvetu c. kr. deželnih komisije za agrarske operacije v zadevi zvišanja letne dotacije za agrarske operacije na Kranjskem od letnih 50.000 K na letnih 75.000 K.

Ker o tem poročilu visoki deželni zbor še ni obravnaval, stroški za agrarske operacije pa so vedno večji, tako da c. kr. deželna komisija za agrarske operacije več ne more izhajati s kreditom 50.000 K, je deželni odbor tej komisiji na njeno ponovno prošnjo izplačal za l. 1908. še dotacijo 4000 K s pridržkom, da to izplačilo posledobno odobri visoki deželni zbor.

Ker je od izplačila dodatnih 4000 K za l. 1908. poteklo že eno leto in je denarno pomanjkanje zopet zelo občutno, se je c. kr. deželna komisija za agrarske operacije obrnila na deželni odbor s prošnjo, da naj se ji kakor za l. 1908. tudi za l. 1909. izplača dodatna dotacija 4000 K in dalje da se zviša redna dotacija od l. 1910. dalje na 75.000 K.

Ker je od izplačila dodatnih 4000 K za l. 1908. poteklo že eno leto in je denarno pomanjkanje zopet zelo občutno, se je c. kr. deželna komisija za agrarske operacije obrnila na deželni odbor s prošnjo, da naj se ji kakor za l. 1908. tudi za l. 1909. izplača dodatna dotacija 4000 K in dalje da se zviša redna dotacija od l. 1910. dalje na 75.000 K.

L. 1909. bo znašala denarna potreba 63.262 K.

Ker znaša dotacija le 50.000 K, bo primanjkljaja 13.262 K. Ta primanjkljaj bi se znižal na 9262 K, če se dodatno nakaže 4000 K. Nepokriti znesek 9262 K bi se moral prenesti na l. 1910.

Za l. 1910. se kaže, da bo znašala denarna potreba 65.000 K. Če se prišteje k tej svoti primanjkljaj iz leta 1909. v znesku 9262 K, se bo potrebovala l. 1910. svota 74.262 K ali okroglo 75.000 K.

Na tej višini bo ostala denarna potreba tudi v poznejših letih, ker je računati s stroški, ki se sedaj še ne vpošteva, ki pa bodo sigurno nastali, če naj se dela pospešijo. Sicer pa bi se eventualni presežki porabljeni za razne nujne skupne naprave, katerih izvršitev je potrebna obenem z zadevno agrarsko operacijo.

Deželni odbor je za sedaj uakzal c. kr. deželni komisiji za agrarske operacije v izplačilo znesek 4000 kron kot dodatno dotacijo za l. 1909. in ji obenem naznanil, da bo prošnjo za eventualno zvišanje redne dotacije od letnih 50.000 K na 75.000 K od l. 1910. dalje vnovič predlagal visokemu deželnemu zboru.

Z ozirom na to rešitev predlaga deželni odbor:

Visoki deželni zbor izvoli posledobno odobriti izplačilo zneska 4000 K kot dodatka k dotaciji za l. 1909. in pretresovati vprašanje o eventualnem zvišanju redne letne dotacije za agrarske operacije od 50.000 K na 75.000 K od l. januarja 1910. leta dalje.

Predlog se izroči finančnemu odseku.

Mostnina od avtomobilov na deželni mostu čez Savo v Radečah pri Zidanem Mostu.

V zakonu, s katerim se deželni odboru kranjskemu daje pravica, napraviti mitnico na Savskem mostu pri Radečah, navedena mostninska tarifa ne vsebuje mostnine od avtomobilov. Pod avtomobili, zlasti tovornimi, trpi vsled njih večje teže in hitrosti most gotovo več kakor pod navadnimi vozovi; zato nikakor ne gre, da bi bila taka vozila prosta mitnine. Uvesti je torej za nje primerno mostnino. Zupanstvo občine Radeče, ki je interesovana na donosu mostnine, je izjavilo, da ni ugovora zoper predlagano mostnino.

Na Frana Josipa I. mostu čez Savo v Brežicah se pobira od osebnih avtomobilov po 46 v, od tovornih po 80 v mostnine. Enako tarifo je c. kr. deželna vlada dovolila tudi za zasebni deželni most čez Savo v Krškem.

Z ozirom na to je priporočati, da se tarifa po 46 v od osebnih in po 80 v. od tovornih avtomobilov uvede tudi za radeški most.

Deželni odbor predlaga torej, da naj se zakon dopolni tako, da se bo § 3. glasil sledeče:

»Mostovina znaša:

1. za vsako glavo uprežene živine 24 v;

2. za vsako glavo gnane živine (konje, bike, vole, krave, junce in telice, mezge in osle) 10 v;

3. za vsako glavo drobnice (za teleta, ovce, koze in prašiče) 6 v;

4. za vsak prazen voz brez uprežene živine 12 v;

5. za vsak samotež voziček ali velociped 6 v;

6. za vsako osebo 2 v;

7. za vsak osebni avtomobil 46 vinarjev;

8. za vsak tovorni avtomobil 80 v.

Zgoraj navedene mostovine se morejo izpremeniti samo po vsakokratnem dogovoru deželnega odbora s c. kr. deželno vlado.

Predlog se izroči upravnemu odseku.

Dolg za zgradbo deželnega gledališča.

Na podlagi sklepa deželnega zbora z dne 22. novembra 1890. se je najelo l. 1892. za gledališki zaklad v svrhu pokritja nedostatka pri stavbenem zakladu za zgradbo deželnega gledališča v Ljubljani pri Mestni hranilnici ljubljanski posojilo v znesku 200.000 K.

Po zadolžnici z dne 1. januarja 1892. je to posojilo 4 1/2 odstotno, ter se ima vrniti do 1. julija 1931. i. Zavarovano je posojilo v korist ljubljanske Mestne hranilnice pri posestvu deželnega gledališča.

Polletne anuitete v pokritje obresti in amortizacijskih obrokov se znašale od 1. julija 1892. l. po 5400 kron, od 1. julija 1906. dalje pa znašajo po 3550 K. Anuitete so se zmanjšale radi tega, ker je deželni odbor dne 1. julija 1906. plačal izven načrta odplačevanja na račun dolga znesek 55.000 K, katere svota je bila pri gledališkem zakladu na razpolago iz kupnine za l. 1897. ljubljanski mestni občini prodano redutno poslopje

srepo. Dala mu je kosček sladkorja, ogledaval je tisti sladkor, zstnil ga je v drobno pest, nato je zavzdihnil ter zaspal.

Govorili smo tišje, skoraj strahoma: duša angeljeva je bila med nami ...

Prestrašil sem se in sem bil ves osramočen, ko je ura na steni udarila enajstkrat. Sedel sem do pozne noči, pa se mi je zdelo, da pol ure ni minilo. In ko sem vstal, sem se poslavljaj ves žalosten, kakor od doma. Samo s smehljajem in s pogledom me je pozdravila gospa, ali oboje je bilo boljše in slajše, nego najlepša in najslajša beseda.

»Da bi ti bilo dodeljeno, kar je meni in nam!«

Tako je rekel njen smehljaj. Gospod me je spremljal po stopnjicah in prav do vrat. V veži mi je stisnil obdve roki.

»Kadar vam bo težko pri srcu, vam mlademu popotniku, le k meni stopite! Kje je sreča, kje mir? Ni potreba ne bogastva, ne posvetnega hrupa, ne sladkih besed... saj ste sami videli!... Lahko noč!«

Ko sem stal na cesti, sem se ozrl na okna; ugašalo je počasi drugo za drugim.

Oči so me zaskalele... Tam je mir, tam so srca čista in jasna, kakor od neoskrunjenega stekla. Kje je tvoj mir, kje tvoj dom?

(Dalje prihodnjik.)

LISTEK.

Marta in Magdalena.

Spisal Ivan Cankar.

(Dalje.)

II.

Zadnjič sem sedel v kavarni, pa je prišel mimo okna. Ogrnjen je bil v suknjo, ki je bila tako obnošena, da bi je v prejšnjih časih še beraču ne bil podaril. Klobuk je imel potisnjen skoraj do oči, gledal je zlovoljno izpod košatih obrvi. Šel je s tretim korakom mimo kavarne, na nobeno okno se ni ozrl ter je zavil v temnejšo ulico.

Spoznal sem ga komaj po brkih: ni si bil več podoben ne po obleki, ne po hoji, niti ne v obraz. Prejšnje case je bil spoštovanja vreden človek; že suknja je razodevala moža, ki pozna svojo vrednost ter zahteva, da jo svet uvažuje. Počesčena je bila družba, če je stopil mednje. Veseljak ni bil, ali tudi ne dolgočasnež; razgovarjal se je pošteno in prijetno z razumnimi pa tudi z nerazumnimi ljudmi... bil je pač človek, ki ga imenujemo vzornega meščana in ki ga z veseljem volimo v občinski svet, ali v deželni zbor.

Nad vse izgledno pa je bilo njegovo rodbinsko življenje. Milo na-

ključje mi je dovolilo, da sem spoznal to izglednost.

Mešan Marhula se je rad pogovarjal z mladimi ljudmi, rad jih je tudi vabil na dom. Ni jim delil nauk, vendar pa je bila morda njegova tiha misel taka, da bi se mladina že navsezgodaj učila ceniti in spoštovati mirno radost domačega življenja.

Na zimo je bilo, ne vem ob katerih praznikih, ko me je povabil, da popijeva čašo čaja ter izpregovoriva pametno besedo. Mračilo se je in pršil je mrzel dež; on je stopal ob moji desni molče in zelo hitro; mudilo se mu je v toplo izbo.

Pred durmi pa je za trenotek postal, potegnil si je z dlanjo preko čela, nato pa je naglo in molče odprl.

Topel vzduh mi je puhnil v lice, mirna svetloba je pozdravila oči.

»Sedite — Malči!«

Še preden je poklical, je stopila v izbo njegova žena. Ogrnjena je bila v dolgo domačo haljo; na njenem obrazu je bil tisti prisrčni, jasni mir, kakor ga razodevajo edinole obrazi srečnih žena. Posebno lepa ni bila, tudi ne več posebno mlada; ali prav ženske tistih let in tiste, recimo, domače lepote, imajo nekaj ljubezniv čar, ki človeka takoj omami. Jaz sem čutil, da sem zardel, ko me je pozdravila tako prijazno, kakor začenjenega znanca. Tudi tiste besede, ki

jih je izpregovorila, niso bile banalne; bil je umorjen poklon, kakor ga izobražena ženska napravi mlademu fantu, ki se je sramežljivo pričel ukvarjati z umetnostjo. Zardel sem vdrug in sem ji poljubil roko; neroden sem bil.

Z njim sta se pozdravila nadvse prisrčno; roke sta položila drug drugemu na rame, lice se je nagnilo do lica, oko se je nasmehnilo očesu; poljubila pa se nista, mislim.

Zena je šla kuhat čaj, z gospodom sva ostala sama.

Ozrl sem se po izbi.

»Po domače je vse, prav po domače! Ne maram tujinske šare v hiši! Preprosta bodi izba, toda okusna; ko človek odpre dur, naj občuti v srcu: doma sem! Tista navlača iz nemških fabrik bi mi ostala tuja, pa če bi jo desetkrat preplačal in deset let gledal! Domače življenje se ne razodeva samo v besedi — vsaka zavesa naj ga razodeva, vsak prtiček, vsak stol; in vse bodi drugo drugemu sorodno — naj se ne prerekata preproga in tapeta... Sedli sta pa divan, ko vam ga nisem pokazal; ali bi storili tako v našarjeni, gosposkoladni izbi? ...«

Zardel sem do ušes in sem hitro vstal.

»Ne, sedite! Hotel sem vam le dokazati, kako sprejme gosta domača in kako tuja izba. Tišji divan je namenjen gostom; ali treba ni, da

bi jih šele jaz vabil; vabi jih divan sam: Sedi, prijatelj, v moje naročje ...«

Vse je bilo, kakor je rekel. Privikrat sem bil v tisti izbi, pa se mi je zdelo, da jo poznam že od zdavnaj. Bila je kakor dobra knjiga: vzameš jo v roko, prvo stran prebereš, pa ti je poet že odkritosrčen in star prijatelj.

Gospa nama je prinesla čaja, točila je ter prisedla.

Razgovarjali smo se o najboljših navadnih stvarih: o vremenu, o veselicih, o zarokah in razrokih, o zmotah in grehih znancev in drugih ljudi... ali vse to opravljanje, ki ga drugače nisem maral, se mi takrat ni zdelo ne pusto in ne brezmišelnost. V čisto vsakdanjih besedah je bilo nekaj toplega in prisrčnega, da so dobile pomen, ki bi jim drugače ne sodil... Prijetno je sedeti v družbi dveh ljudi, ki se ljubita in svoje ljubezni ne kažejo na dlani. Gorkota srca diha iz vsake besede, razodeva jo vsaka kretnja, vsak pogled. Ti veš, da je ljubezen v izbi, čisto poleg tebe, ali ne vidiš je. Potihoma se krade v tvoje srce samo... sladko ti je, ko sam ne veš zakaj.

V sedenji izbi je zajakalo; gospa je hitela ter se je vrnila z otrokom v naročju. Odela ga je bila v dolgo starinsko ruto, obraz je bil objokan in zaspan, rdeča ustna so bila zlovoljno napeta, oči so gledale

in pa nih št. 4 in 6 v Kranjskih ulicah v Ljubljani.

Po vseh dosedanjih plačilih znaša dolg še 99.702 K 37 v, odnosno bo znašal po plačilu dne 1. januarja 1910 zapadle annuitete le še 96.998 K 06 vin.

Glede tega ostanka dolga je Mestna hranilnica ljubljanska z dopisom z dne 9. septembra 1909. napovedala, da se s 1. januarjem 1910. l. zvišajo dosedanje letne 4 1/2% obresti na letnih 4 1/2%.

Ker ne kaže, da bi se plačevale tako visoke obresti, je deželni odbor mnenja, da naj se dolg poplača in za poplačilo porabi glavni:

1. glavnic normalnošolskega zaklada v znesku 41.712 K, ki je naložena na knjižico Mestne hranilnice ljubljanske št. 24.850;

2. vsa za zaklad za pospeševanje kreditiranja javnih del in podjetij pri ljubljanski kreditni banki naložena glavnic, ki znaša po stanju dne 30. junija 1909. 57.001 K.

Obe ti glavnici nista neobhodno potrebni in ju zato dežela prav lahko porabi drugače, nego je bil prvotni namen.

Proti porabi obeh glavnic za plačilo ostanka dolga gledališkega zaklada tudi v formalnem oziru ni pomislekov, ker izvira denar posredno ali neposredno iz deželnega zaklada, t. j. zaklada, ki pokriva primanjkljaje gledališkega zaklada in torej posredno plačuje annuitete na račun dolga gledališkega zaklada.

Z ozirom na to predlaga deželni odbor:

Visoki deželni zbor skleni:

I. Deželnozborna sklepa z dne 3. marca 1897. l. in z dne 15. februarja 1898. l. v zadevi ustanovitve posebnega zaklada za pospeševanje kreditiranja javnih del in podjetij odnosno naganjanja delnih zneskov iz plačil na zapuščenih doneskih za normalnošolski zaklad se razveljavita.

II. Glavnica v znesku 41.712 K, ki je naložena za normalnošolski zaklad na knjižico Mestne hranilnice ljubljanske št. 24.840, in vsa glavnic, ki je naložena za zaklad za pospeševanje kreditiranja javnih del in podjetij, je porabiti v poplačilo ostanka dolga pri Mestni hranilnici ljubljanski za zgradbo deželnega gledališča iz zadolžnice z dne 1. januarja 1892.

Predloga se izroči finančnemu odseku.

Preložitve okrajne ceste iz Kranja na Zgornjo Besnico.

Deželni zbor je v seji dne 8. februarja 1895. sklenil, da se omenjena cesta, ki je bila doslej občinska cesta, uvrsti med okrajne ceste.

Premnogim prošnjam občine Sv. Jošt za preložitve neizmerno strme proge v Rakovici je okrajnocestni odbor kranjski s tem ugodil, da je dal izdelati projekt o preložitvi, katerega je na to meseca januarja 1898 predložil dež. odboru.

Deželni stavbni urad je o tem podal poročilo, da je nujno potrebno, da se preloži Besniška okrajna cesta v Rakovici, kajti klanci na tej cesti so kar največ mogoče neugodni.

Stroški projekta so bili proračunjeni na 28.982 K 40 h, vendar pa jih je deželni stavbni urad pregledovaje troškovnik zvišal na 30.900 K.

Poznejše prošnje županstva Sv. Jošt so dale okrajnocestnemu odboru povod za izporebno načrta v tem smislu, da bo šla cesta v Rakovici za ondotnim gospodarskim poslopljem. Vseled te zopetne izporebne načrta, po kateri se prvotna 927 m dolga proga podaljša za 150 m, bo treba zgraditi tudi nov most čez Besniški potok, kar pa bo zopet povzročilo zvišanje proračuna za 10.000 K, za vso preložitve bo treba torej 40.000 kron.

Deželni odbor predlaga: Preložitve okrajne ceste iz Kranja na Zg. Besnico v Rakovici v dolgoti 1077 metrov se odobri po projektu, ki ga je predložil okrajnocestni odbor v Kranju in ga pregledal in popolnil deželni stavbni urad s proračunjenim zneskom 40.000 K, ter se okrajnocestnemu odboru dovoli 33% prispevek iz deželnega zaklada v skupnem znesku 13.300 K.

Načrt zakona o preložitvi navedene okrajne ceste se odobri.

Na predlog posl. Zabrada se obravnava ta točka, ne da bi se izročila odseku.

Poročevalec dr. Lampe predlaga, da zbornica sprejme predlog.

K besedi se oglasi posl. Pire kot govornik pro: Priporočila, da zbornica sprejme predlog. Zadeva se vleče že leta in leta. Okrajni odbor kranjski je že pred kakimi 15. leti sprejel to prej občinsko pot med okrajne ceste, bil je pa toliko nepreviden, da si ni pravočasno zagotovil sredstev za vzdrževanje oziroma popravo te ceste. Bilo je vsestranskih prošelj, medtem se je nabralo nad 20.000 K za popravilo te ceste. Dežela bi bila tudi prispevala, ali posestniki ob cesti so stavili za svet tako

pretirano ceno, da so bile neoprijemljive. Ker se je trasa posebej izpremenila, ugodnejše za posestnike ob cesti, so bili pripravljani tudi posestniki, da oddajo svet po ugodnejših pogojih. Tako je postala zadeva končno rešljiva. Cesta ne bo samo v prilog Besniščanom, temveč tudi prebivalcem mesta Kranja in občine Straišče. Govornik torej toplo priporoča sprejem predloga. (Odobrava.)

Ravno tako priporoča poslanec Zabrada predlog.

Debatna se zaključila. Predlog se sprejme soglasno.

Zvišanje pokojninskih vдов deželnih uslužbencev.

Deželni zbor je svoj čas sprejel pokojninski statut za deželne uslužbence, ki se z malimi izjemami vjema s statutom za državne uradnike. V § 14 pokojninskega statuta za deželne uslužbence je popolnoma enako kakor za državne uslužbence izrečeno:

»Ta statut se ne uporablja pri deželnih uslužbencih, ki deželno preskrbo uživajo že sedaj, in pa ravno o takih vdovah in sirotah. Vendar je normalne preskrbine sedanjih vдов po deželnih uslužbencih zvišati za 25% tako, da preskrbine vдов po deželnih uradnikih ne bodo znašale manj kakor 400 gld., preskrbine vдов po služabnikih pa ne manj kakor 200 gld.«

Država pa je kasneje pokojnine vдовam po državnih uslužbencih zvišala v celem za 50% prvotno odmerjene normalne pokojnine. V zadnjem zasedanju državnega zbora pa je vlada vložila načrt zakona, po katerem se pokojnine odmerijo tudi za one vdove, katerih možje so umrli pred veljavnostjo zakona z dne 14. maja 1896. l., drž. zak. št. 74, ravno tako kakor vдовam, katerih možje so umrli po veljavnosti tega zakona.

Glede vдов deželnih uslužbencev je pa dozdaj ostalo pri 25% povišanju. Vsled tega je bilo vloženo že več prošelj, naj bi deželni zbor tudi vдовam deželnih uslužbencev dovolil one ugodnosti, kakor jih je država dovolila vдовam državnih uslužbencev.

Ker je deželni zbor v zadnjem zasedanju pokojninski statut za deželne uslužbence popolnoma zenačil z onim za državne uslužbence, predlaga deželni odbor:

Zvišajo se pokojnine in sicer:

1. Ani Hofbauer po V. plačilnem razredu od 875 K na 1400 K;
2. Neži Tekavčič po V. plačilnem razredu od 875 K na 1400 K;
3. Mariji Kreč po V. plačilnem razredu od 800 K na 1200 K;
4. Mariji pl. Pagliaruzzi po VI. plačilnem razredu 875 K na 1200 K.
5. Mariji Preinici po VI. plačilnem razredu od 800 K na 1200 K.

Predlog se izroči finančnemu odseku.

Dopolnilna volitev v odsek za deželno podjetja.

Voliti je po enega člana tega odseka iz kurije kmetskih občin, enega pa iz cele zbornice.

Iz kurije kmetskih občin je izvoljen posl. Zabrada;

iz cele zbornice pa posl. Kobi.

Nujni predlog poslanca Hladnika.

Deželni glavar postavi nato na dnevni red nujni predlog poslanca Hladnika v zadevi protesta proti razširjenju konsumnega davka na vino. Predlog se je v zadnji seji izročil upravnemu odseku.

V imenu upravnega odseka poroča poročevalec posl. Hladnik. — Upravi odsek je mnenja, da bi razširjenje tega davka vplivalo na konsum. (Klic: »Kaj pa dr. Krek — abstinent!«) Kaj naj počne vinogradnik z vinom, ako ga ne bo mogel prodati. Že sedaj, ko ni tega davka, se ne izplača pridelovanje vina, vinogradniki delajo že sedaj z deficitom. Poročevalec navaja potem, koliko dela je treba, da se majhen vinograd obdela, obrezovanje, prekopavanje, privezovanje, večkratno žvepljanje (dr. Tavčar: »Da, žvepljanje je glavna reč!«) zopet prekopavanje, trgatve, stiskanje, pretakanje itd. Delo v vinogradu, ki ima četrť oral je stalo vinogradnika 84 K, pridelal pa je 4 hl vina, drugo leto pa le 24 litrov. Potem je treba vinograd prenoviti, kar stane za en hektar gotovo 3000 K. Pridelovanje vina se res ne izplača. Nov konsumni davek bi bil vzrok velikim šikanam za vinogradnike, prodaja vina bi bila zelo otežkočena. Gospodari ne bi za svoje delavce več kupovali vina, ker bi ga nezadacelega ne dobili. Ves ta davek bi sploh ne znašal velike vsote. V celi državi ne bi bilo več kakor kakih 7 milijonov kron. Ti vzroki so vodili odsek, da priporoča predlog v sprejem. Obenem priporoča tudi resolucije, da smejo vinogradniki izdajati količine nad 25 litrov prosto davka, da se smejo po pošti pošiljati manjše količine v posebne namene prosto davka, in da se znižajo železniški tarifi za vinske pošiljke.

Predlog in resoluciji se sprejmejo soglasno.

Občinski in občinski volilni red za mesto Ljubljano.

Deželni glavar prizna, da je cela zbornica napravila napako, ker je to zadevo obravnaval upravni odsek, ne da bi jo bila zbornica odpravila upravnemu odseku. (Dr. Tavčar: »Mi smo idealisti želodeci, zato pozabljamo na druge potrebne stvari!«) Torej, ko je bila stvar postavljena na dnevni red, se je protestiralo, ker ni bila priloga se razdeljena. Zato jo je glavar postavil z dnevnega reda, na katerega ni več prišla. Da se ta pomota popravi, odstavi deželni glavar to točko z dnevnega reda in odkaže ustavnemu odseku! (Smeh pri narodno - naprednih poslancih!)

Ustno poročilo finančnega odseka.

Računski sklep zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1908 izkazuje sledeče postavke: redna potreščina 206.862 K, 99 h, pokrije 187.421 K 15 h. Potreščina je napram proračunu večja za 14.998 K, primanjkljaj torej večji za 4.443 K 84 h. Izdatki za prisiljenke v Lankowitzu in v drugih zavodih so znašali 5.749 K 81 h, stroški za delovršo po 46.356 K 30 h; čisti vzdrževalni stroški v domačem zavodu znašajo torej 154.756 K 88 h, na enega moža 1 K 53 h na dan.

Na predlog poročevalca poslanca grofa Margherija se računski zaključki za leto 1908 in za leta 1900 do 1907 — odobro.

(Dalje prihodnjik.)

Ogrsko.

Današnja avdijska Lukácsseva pri cesarju je trajala eno uro. Lukács je cesarju povedal, da nova vlada ne more računati s tem, da ji parlament dovoli indemnitet. Cesar ni nato odločil ničesar, temveč si je pridržal odločitev za pozneje. Takoj so poklicali telegrafično Khuen-Hedervarya na Dunaj. Ta je na Dunaj že prišel in je dolgo z Lukácsom konferiral. Hedervarya bo cesar jutri sprejel v avdijski. V slučaju, da se Lukácsu misija ne posreči, bo vodil posle — tako se čuje — grof Hedervary in bo razpustil parlament ter vodil nove volitve. In da bo parlament razpuščen ter bodo razpisane nove volitve, je vedno bolj gotova stvar.

Po nemškem vzoru.

Praška »Bohemia« javlja: Naučno ministrstvo namerava v predpisane čitanke privzeti tudi berila vojaške vsebine, da bolj poglobi patriotično mišljenje in čutenje šolske mladine. Da uresniči to željo naučnega ministrstva, je državno vojno ministrstvo pozvalo v posebnem okliče vse častnike in vojaške uradnike, ki čutijo v sebi sposobnost za spisovanje takih sestavkov, naj sestavke pošljejo državnemu vojnemu ministrstvu. Obenem se je izdelala direktiva o vsebini, jeziku in slogu ter o obliki teh sestavkov.

Francija.

Francoski ministrski predsednik Briand je izdal okrožnico, v kateri naroča prefektom, da sprejemajo v državno službo samo ljudi v resnici republikanskega prepričanja. Sličen ukaz je izdal vojni minister general; naročil jim je tudi, naj nadzorujejo mlajše častnike v političnem oziru.

Volitve na Angleškem.

Kralj Edvard je včeraj podpisal v ministrskem svetu proklamacijo, s katero se formalno parlament razpušča in novi parlament sklicuje na dan 15. februarja.

Zadnji teden ni bilo na Angleškem nič manj kot 20.000 volilnih shodov. Danes se še ne da prav nič reči, kako bodo volitve izpadle.

Dnevne vesti.

+ Blamirani klerikaleci v deželnem zboru. Velikansko reklamo je vganjal »Slovenec«, da se bo v današnji seji deželnega zbora vršil pogreb napredne Ljubljane, ker bo prišel na dnevni red klerikalni načrt izpremembe ljubljanskega statuta in zlasti volilnega reda. Pa so prezgodaj zvonili! Prezrli so namreč klerikaleci v naglici in preveliki vnemi, da se sploh še ni vršilo prvo branje tega zakonskega načrta, ker se je moral dne 13. oktobra pr. l. odstaviti na zahtevo naprednih poslancev z dnevnega reda. Ustavni odsek je moral torej ta načrt, ki ni bil nikdar izročen, kar s ceste pobrati! Napredni poslanci so seveda vse to pravočasno zasledili, toda so previdno molčali, ker so hoteli stoprav v zadnjem trenutku razkriti klerikalno sleparijo in blamažo. Pa zvita buča deželni glavar Šuklje je to zavohal in v zadnjem hipu s kraljem obrazom sam odstavil statut z dnevnega reda ter s tem pribil svojo lastno blamažo. Stvar pride torej sedaj zopet v ustavni odsek in potem stoprav v zbornico.

+ Klerikalni načrt za reformo občinskega volilnega reda ljubljanskega je krivičen in nasilen tako gotovo, kakor je dvakrat dve štiri. Krivičen in nasilna stvar se seveda ne da zagovarjati s poštenimi argumenti. Tudi klerikaleci ne morejo v obrambo svojega načrta navesti niti enega poštenega razloga. Zato postopajo kakor grof Aehrenthal: poslušajo se falsifikatov, da bi s temi vsaj navidezno opravičili svoje dejanje. V soboto smo v svojih izjavah gledali volilne reforme ljubljanske naglašali, da je proporcionalni volilni sistem kot tak v principu idealen, ker je najpravičnejši, a pristavili smo takoj, da je ta sistem idealen in pravičen samo, ako je dosledno izveden v vseh zastopstvih, torej tudi pri volitvah v deželni in državni zbor. Poštenjaki pri »Slovencu« so te naše besede zgrabili in jih falsificirali ter pravijo v včerajšnjem »Slovencu«, da smo imenovali klerikalni načrt za spremembo občinskega volilnega reda »idealno«, ker je najpravičnejši. Tako podtikanje je že višek nesramnosti in se obsoja samo. Prokleta na slabih nogah mora sloneti klerikalni načrt, ako ga klerikaleci ne morejo zagovarjati z drugimi argumenti, kakor s falsifikati. Klerikalcem so pač vsa sredstva dobra, ako mislijo, da dosežejo svoj namen, saj je že staro klerikalno načelo, da namen posvečuje sredstvo. Čemu bi se torej klerikaleci ne posluževali falsifikatov? Saj se je celo grof Aehrenthal, ki mu pojo klerikaleci vseh barv hval in slavo za njegovo »vzorit in uspešno« politiko, posluževal falsifikatov, da ubije z njimi vsako narodno jugoslovansko politiko.

+ Proporcionalni volilni sistem hvali sedaj, ko ga klerikaleci predlagajo za občinske volitve ljubljanske, »Slovenec« na vse pretege. Čudno je, da so klerikaleci in z njimi »Slovenec« iztaknili »idealnost« in »pravičnost« proporcionalnega sistema šele danes, ko se gre za občinsko volilno reformo ljubljansko! Zakaj se niso prej navduševali za proporcionalni sistem, ko se je šlo za državnozbornsko in deželnozbornsko volilno reformo, to naj sedaj klerikaleci povedo! Ja, Bauer, das ist was anderes! Pri državnozbornski in deželnozbornski volilni reformi na podlagi proporcionalnega sistema bi klerikaleci izgubili večino, pri ljubljanski občinski volilni reformi pa imajo izgubiti večino, vsaj tako računajo klerikaleci, naprednjaki. To je tisti razloček! Sicer pa smo prepričani, da bi napredni poslanci z navdušenjem glasovali za proporcionalne volitve v mestni občinski svet ljubljanski v tistem trenutku, ko uvedejo klerikalni proporcionalni sistem tudi za deželni zbor!

+ Idealen proporcionalni sistem so res izvarili klerikaleci za občinske volitve ljubljanske, kar izpričujejo ti-le stavki iz včerajšnjega »Slovenca«: »Odkod pa »Narod« ve, da pridejo po proporcionalnem sistemu Nemci v občinski svet ljubljanski? Saj se to ni gotovo, če bodo prišli vanj liberalci!« Tako piše »Slovenec« v včerajšnji svoji izdaji na 2. strani v 3. koloni v 44. do 48. vrsti od zgoraj, v isti notici v 64. do 68. vrsti pa pravi, »da bodo zastopniki vseh strank in slojev po novem načrtu prišli ne samo svoji dejanski moči primerno v občinski svet, marveč tudi v vse odseke in bo vsaka manjšina imela svoje ljudi v vsaki korporaciji.« »Slovenec« si torej v eni in isti notici nasprotuje in bje samega sebe po čeljustih. Najprvo sveto zatrjuje, da po proporcionalnem sistemu Nemci ne pridejo v občinski svet, par vrstice kasneje pa z emfazo oznanja, da dobe pristop v občinski svet »zastopniki vseh strank in slojev.« Kaj je sedaj resnično, prvo ali drugo? Ej, krivično stvar braniti je pač težko, zato se ni čuditi, ako »Slovenec« ne ve koncem notice, kaj je trdil 20 vrstic prej!

+ Gostače imenuje častivredni dr. Lampe v včerajšnjem »Slovencu« napredne poslance v deželnem zboru. Ker si upa močiček, ki ga je pravični bog sam zaznamoval, da se razlikuje od drugih ljudi, že v drugič psovati napredne poslance z gostači, bi bilo umestno, da bi le ti posikali za žalitve primerno zadoščeno ter klerikalnega Terzita poštno stresli za ušesa.

+ Ali smo mi Nemci v Ljubljani naredili kaj? Ta vzklik je edini zagovor, ki ga »Slovenec« more navesti na očitjanje, da odpirajo klerikaleci s svojim načrtom za spremembo občinskega volilnega reda ljubljanskega na stečaj vrata Nemcem v občinsko zbornico, odkoder so jih zavodni Slovenci z združenimi močmi l. 1882. itirali in trdni nadi, da se vanjo nikdar ne vrnejo več. K temu »duhovitemu« vzkliku »Slovenec« pripominjamo samo to-le: Nemcev menda res niste »napravili« klerikaleci, da pa so še dandanes močan faktor v Ljubljani in na

Kranjskem, tega pa ni kriv nihče drugi kakor klerikaleci. Kdo pa vzdržuje kranjsko in ljubljansko nemštvo? Vrabci na strehah že čivkajo, da izključno in edino »Kranjska hranilnica«. Kdo pa je pripomogel temu zavodu do cvetja, kdo jo še danes podpira z ogromnim cerkvenim premoženjem, da vsepa in se razvijajo? Ali ne klerikaleci? Gospoda klerikalna, roko na srce in priznajte: Ako bi klerikaleci ne podpirali »Kranjske hranilnice«, bi bil to slab, neznan zavod, ki bi ne imel nobenega vpliva na javno, še manj pa na politično življenje; ako pa bi bila »Kranjska hranilnica« reven zavod, potem bi tudi nemštvo v Ljubljani in na Kranjskem jedva vegetiralo, kamoli da bi igralo veliko vlogo. Kdo je torej kriv, da so Nemci v naši deželi še vedno močan faktor? Klerikaleci, o tem ni nobenega dvoma, zlasti ako še uvažujemo klavirno in sramotno vlogo, ki so jo igrali ti brezdomovinci v septembrskih dneh in jo igrajo še danes... Ne, ne, klerikaleci niso naredili Nemcev v Ljubljani!

+ Klerikalna »Mladost« je silna navdušena za — sv. pismo stare zaveze. O njem piše v zadnji številki: »Ni je knjige na svetu in je nikdar ne bo, ki bi človeku dala toliko moči in ognja, saj jo je pisal sam Duh Božji. Ena stvar pa te prav posebno vleče k Svetemu Pismu: Ognjevita domovinska ljubezen in narodna zvest, s katero je pisana! Rekel bi celo, da nam prav Sveto Pismo kaže, kako zamore majhen narod brez posebne lastne kulture in brez trajne politične samostojnosti, kakor so bili Judi vkljub temu vsvariti za ves svet neprecenljive vrednote itd.« Le pe besede so to. A če je s svetim pismom tako, kakor trdi »Mladost«, zakaj ga ne daje klerikaleci ljudstvu v roke, zakaj sme ljudstvo poznati sv. pismo samo v popačeni priredbi n. pr. iz Krekove knjige, ki jo je izdala Mohorjeva družba, in ne v celoti. Protestanti imajo popolne dobesedne prevode sv. pisma, slovenskim katoličanom pa klerikaleci ne pustijo čitati tistega sv. pisma, o katerem sicer govore tako navdušeno, kakor »Mladost« v svoji zadnji številki. Torej: na dan z neprikrasanim in nepoplačanim prevodom sv. pisma stare zaveze. Če so Čuki možje in ne samo kake mirkovce, morajo to sami zahtevati že z ozirom na svoje glasilu!

+ Štajerski deželni zbor je imel včeraj popoldne zopet sejo. Med drugim je prišlo na vrsto poročilo finančnega in kulturnega odseka o ustanovitvi kmetijske šole v St. Jurju. Posl. dr. Korošec je kot poročevalec stavil predlog naj se za ustanovitve te šole dovoli kredita 429.000 K ter od države izposluje obljubljeni prispevek. V debato so posegli posl. dr. Kunkovec, posl. Franz, posl. Einspinner ter grof Attems. Slednjič se je predlog sprejel. — Prihodnja seja danes dopoldne.

+ Radi zvišanja deželne doklade na pivo, ki jo namerava uvesti štajerski deželni zbor, vlada med hmeljarji v Savinjski dolini velika razburjenost. Njihovo ogorčenje proti slovenskim klerikalnim poslancem, ki so se že zavezali, da bodo glasovali za dotični predlog, je nepopisno. V nedeljo se je vršil na Vranskem protestni shod, katerega so se udeležili po večini klerikalni volilci. Poslancema dr. Ebnkoviču in Terglavu se je izrekla nezaupnica. Obenem so volilci imenovana poslanca pozvali, da morata po meritorni debati zvišanje deželne doklade na pivo glasovati proti zvišanju, ali pa naj odložitvi mandata. — V Vuzmetineh se je vršil v nedeljo gospodarski shod, katerega so se udeležili pristasi obeh strank. Sprejela se je soglasno resolucija proti nameravanemu vinskemu davku. Ker je kaplan Stuhec napadal napredne poslance, so mu zborovalci odtegnili besedo, in je le malo manjkalo, da ga niso ven vrgli.

+ Goriški deželni zbor dela. Tako se hvalijo po svojih listih goriški laški liberalci in slovenski klerikaleci. Dela, ali ne vprašajte, kako. Na dnevnem redu so razne reči, ki so splošnega pomena ter so ali so bile na dnevnem redu tudi drugih deželnih zborov, potem razne prošnje, katere oddajajo odsekam. Sej je vedno manj, da bosta potem zadnji dve toliko večji. Dalo se bo nekaj podpor, za Furlanijo se bo kaj izdatnega dovolilo, pa bo konec. Da bi se pretresavalo v goriškem deželnem zboru obupno finančno stanje dežele, da bi se razpravljalo o gospodarskih potrebah goriške dežele, da bi se dajale inicijative za povzdigo kmetijstva, za racionalnejši izvoz pridelkov itd., na kaj takega niti ne mislijo ne. Goriški deželni zbor je prava karikatura provincijalnega parlamenta, je nekaka »Armenversorgungsanstalt«, kakor je nekoč dobro rekel neki poslanec. — Sedaj, ko ni 5 naprednih

poslancev, teče kolo gladko. Laški liberalci in slovenski klerikalci se strinjajo v vsem, to se pravi: vse se godi tako in edino tako, kakor hočejo laški liberalci. Skupaj glasujejo v vsem; da ni le preveč enostavno v goriski zbornici, se sporečejo malce med seboj laški liberalci in laški klerikalci. Slovenski klerikalci so vedno proti laškimi klerikalcem. — Slovenski klerikalci se pripravljajo na veliko farbanje ljudstva, koliko da bo koristil sedanji deželni zbor ljudstvu, ali z napredne strani se že poskrbi, da bo ljudstvo prav podučeno.

Narodna delavska organizacija na Goriškem ne da mirovati socialno - demoratičnemu generalu dr. H. Tumi. Kjer ima N. D. O. kak večji šod, pa pride poleg dr. Tuma. V svoji velikosti misli, da podjarmi vse pa se mož varu. Z vseh takih shodov gre poparjen in vedno bolj uvideva, da za socialni - demoratičnem Tumo-vega kroja ni tal na Goriškem. Po »Rdečem Praporju« steče potem veliki mož pa farba svet, da stoji N. D. O. na Goriškem v službi napredne stranke; misli, da tako bi najbolje obrekel N. D. O. pa se zopet moti, ko pa vidi svojo javnost; da je N. D. O. čisto samostojna delavska organizacija ter ni nikak privelek nobeni stranki. Tuma bo kmalu dogospodaril s svojim demoratičizmom na Goriškem.

Poslanec dr. Rybář o jugoslovanskem ministru. Iz Trsta se nam piše: Ob veliki udeležbi, kakoršne pri Sv. Ivanu se nismo videli, se je vršil v nedeljo javen šod političnega društva »Edinost«. Poslanec Rybář je v poljudnih besedah pojasnil zborovalcem notranjopolitični položaj, delovanje državnega zbora in germanizatorične tendence Bienerthove vlade, ki se je vsikdar opirala na nemško »Gemeinschaft«, kar smo posebno mi Slovenci občutili povsod tam, kjer smo bili odvisni od vlade. »Mislimi smo,« je rekel govornik, »da se bo vsled aneksije Bosne in Hercegovine položaj Slovanov — posebno še Jugoslovancev — pobiljšal in slovenski vpliv pomnožil, kar bi bilo gotovo le v interesu naše države. Ali doživeli smo ravno nasprotno. Od aneksije sem je zrastle nemški vpliv, a z nami, Jugoslavo, se postopoma slabše kakor kedaj popreje. Govornik omenja preganjanje in obdolževanje nedolžnih ljudi na Hrvaškem radi »velezidajec«, preganjanje Slovencev, posebno onih na Koroškem in Stajerskem. Slovence podo iz služb, nastavlja na naši zemlji zagrinjene naše nasprotnike. Tako postopoma po aneksiji znana germanizatorična Bienerthova vlada, katere pa proti Velenencem, ki so res pravi velezidajci, ki celo v državnem zboru kriče: »Hoch Hohenzollern!« ni nikdar ganila niti mezinca. Govornik se je dotaknil skandalozne Friedjungove afere in blamirane avstrijske diplomacije, ki si je pustila obesiti na vrat falzificirane dokumente, kar bi bilo povsod drugje nemogoče in radi katerih — dokumentov — bi bilo lahko prišlo do groznih posledic. Danes — je vsliknil govornik — ni blamirana le naša diplomacija, ampak oškodovana tudi država. Pomisliti je treba, da je manjkalo samo za las, da ni prišlo do strašne krvave vojne! In to vse na podlagi falzificiranih dokumentov! Po razkritju na Friedjungovem procesu na Dunaju se da o naših diplomatičnih sklepkih dvojje: Ali so zelo neumni, ali pa zelo — zlobni! — O jugoslovanskem ministru je dejal govornik, da Jugoslovancem ne sme biti dovolj to, da so zastopani v zakonodajni zbornici, kjer dovoljuje davke, temveč moramo stremeti in delovati za to, da bodo zastopani tudi tam, kjer se državo upravlja — v ministristvu. »Slov. Enota« zahteva spremembo zistema in sicer tako, da bo v ministristvu, na vladni, polovico vseh ministrov — Slovanov. Na vprašanje, se li to zgodi, se danes še ne da odgovoriti. Pač pa moramo Jugoslavo delovati z vsemi močmi na to, da dobimo v vlado svojega, pri čemur pa naj nikdar ne bo glavno kaka oseba, temveč — stvar. Alp-ki Nemci se upirajo, da bi se imenovalo jugoslovanskega ministra, ker se boje za svojo hegemonijo, a tudi za to, ker bi se s tem priznalo, da smo vsi, od Triglava do Boke kotorske le en sam narod. Oni računajo še vedno na razdor med Srbi in Hrvati in Slovenci. Friedjungov proces je najlepše dokazal, kako so hujskali brata proti bratu. A čim bi mi dobili jugoslovanskega ministra, bi se oficijelno priznalo, da smo en narod. Zato pa ne smemo biti v tem trenutku majhni, ko nas čaka važna bodočnost. Na Dunaju se dela na to, da bi se oba jugoslovanska kluba, ki sta sedaj združena v »Narodni Zvezici«, združila v en sam klub. Ako se to zgodi, — bo to dokaz, da gremo Jugoslavo naprej in ne nazaj, in da pojdemo vedno naprej, do končne zmage!

Slovensko deželno gledališče. Danes, v torek, se vrši deseta predstava Fallove dramske opere »Dolenska princesa«. V vlogi Daisy gostuje gđ. Ivanka Hraštova, gojenka »Glasbene Matice«. Predstava se vrši za par - abonente in v narodne dohodne namene. — Na nervozno zadirljivo »pojasnilo« sl. odbora »Slovenske Filharmonije« odgovarja ravnateljstvo gledališča: V soboto, dne 8. t. m. je gledališka pisarna poročala, »da se morajo vršiti še izkušnje za orekster« Nič več! Torej brez vsakršnega podtikane očitanja. Do danes, 11. t. m. se je vršilo za »Tosco« v Matici šele par bralnih izkušenj z orkestrom in danes šele je imel gosp. Benšek prvo orkestralno izkušnjo v Glasbeni Matici. Gotovo je, da izkušnje v Matici ne zadostajo, nego se mora za teško opero vršiti še več orkestralnih izkušenj z ensemblom v gledališču. Zaradi mnogih predstav in plesov pa do danes še ni bilo možno, da bi imeli v gledališču vsaj eno izkušnjo. Takisto zahteva »Ločena žena« še mnogo izkušenj. — V četrtek je opereta »Logarjeva Krista«, v soboto je za nepar - abonente izvrstna komedija »Sebastijan«. — V nedeljo popoldne ob 3. drama »Kovastvo in ljubezen«, zvečer pa operetna predstava.

Od vodometu na C. Jožefovem trgu piše »Slovenec« že tedne. Silno je hud, ker se ima ta vodomet odstraniti. »Slovenec« se seveda ne zaveda, da s to svojo indignacijo bije sam sebe po zobeh. Da mu osvežimo spomin, mu povemo, da je bil baš on tisti, ki je leta in leta v brezbrojnih noticah kategorično zahteval odpravo imitovanega vodometu. Koliko je potem vredno njegovo bevskanje!

Kdo tvori ljubljansko nemstvo? Uradna »Laibacher Zeitung« je priobčila nedavno imena tistih Nemcev, ki so se za novo leto odkupili v prid nemškemu »Schulvereinu«. Dočim so se notorični, a zmeri in — previdni Nemci raje odkupili na korist splošnim dobrodelnim namenom, n. pr. v prid mestnim revežem, čutili so nekateri »Nemci« mladega kroja potrebo, da naravnost izvajajo Slovenci s svojimi darovi za najbolj strupeno nemško društvo. Med temi imeni najdemo »Johann Medic« iz znane narodne rodbine šentpeterske. Ako je zakrivil moč tako izdajstvo le iz strahu za službico, potem pomilujemo njegovo zmnožnost, da si ne more najti zaslužka drugod. Nadalje se blesti v imeniku tudi neki Kovačič, o katerem nam ni znano kje in kaj je, vsekakor je rojen kje v Oberholbrunn.

»Prosveta« pozivja svoje člane, da se v velikem številu udeležijo pogreba umrlega gospoda Trampuja, očeta bivšega predsednika »Prosvete«. Pogreb bo jutri popoldne ob pol 4. iz hiše št. 23 Pred Prulami.

Slovensko - češki sestanek se je vršil večeraj zvečer v restavraciji »Narodnega doma«. Otvoril ga je urednik V. M. Zalar, ki je po krajšem utemeljevanju predlagal, naj se v Ljubljani osnuje »Česko - slovenski krožek«. O tem predlogu se je razvila stvarna debata, slednjič pa je bil predlog soglasno sprejet ter izvoljen pripravljalni odbor, v katerem so gospodje: dr. Fr. Gabrček, Vael. Hejnie, dr. Fr. Novak, ravn. Lad. Pečanka, nadz. Jan. Ružička, urednik V. M. Zalar in dr. V. Zupan. Pripravljalni odbor bo v prvi vrsti sestavil pravila in sklical ustanovni občni zbor »Česko - slovenskega krožka« ter nabiral člane zanj.

Plesni venček pevskega zbora »Glasbene Matice« vrši se jutri v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma«. Začetek ob 8. zvečer. Matični plesni venčki so na glasu dobrega obiska in animiranosti, zato se prijatelji neprisliljene zabave najljubneje vabijo na to plesno prireditev. Toaletna promenada. Ker nikdar ni obleka pravi znak človeka, naj pri- nese vsak seboj samo dobro voljo in razpoloženje — na zabavo, živahnost in veselje naleti prav gotovo. Plesni red se izvrši, kakor že nekaj let sem, na amerikanski način, ki je edino pravičen in na mestu v sedanji dobi splošne in enake voline pravice.

Podružnica I. avstrijskega društva državnih slug v Ljubljani zahvaljuje se povodom svoje plesne veselice dne 8. t. m. vsem veselecnim pokroviteljem za izdatno podporo, slavnemu občinstvu za obilno udeležbo ter plesnemu učitelju gosp. Selaku za prelepo aranžiranje. Bodi vsem skupaj izražena iskrena zahvala, ker so pripomogli do gmotnega uspeha, ki se bo v blagi podporni namen uporabil. — Dodatno k poročilu o plesu samem pa moramo še omeniti, da so ga posetili med drugimi tudi predsednik odvetniške zbornice gosp. dr. Major in odvetnika dr. Svigelj in dr. Furlan.

Telovadnemu odseku Litjakega »Sokola« na Vačah, so darovali za »Sokolski dom« gg.: Neimenovan iz Litje 20 K; Fran. Hodel, Ljubljana 6 K; kot prispevek dveh litjakeških histov; Aleksander Hudovernik, c. kr. notar, Ljubljana 4 K; Janez Avbelj, Vače 3 K; Janko Golob in Albin

Lajevic oba učitelja v Cerkljah na Dolanjskem 2 K; Lavoslav Bučar, župan v Kostanjevici 2 K in Julij Novak, Idrija 1 K. Darovateljem srčna hvala! Prosimo nadaljnjih prispevkov. Na zdar! — Telovadni odsek litjakeškega »Sokola« na Vačah. — Blaganje, tajnik. Rado Kozjek, predsednik.

Pri poročilu o novi Ciril-Metodovi podružnici v Št. Rupertu je po neljubi pomoti izostalo ime odbornika g. Al. Podlogarja, posestnika in gostilničarja na Kalu, ki je obenem tudi ustanovnik mlade podružnice.

V Toplicah pri Novem mestu išče oskrbnistvo najemnika za topliško restavracijo. Oglasilo se je par boljših slovenskih gostilničarjev, a oskrbnistvo jim je odgovorilo, da se bo oziralo le na nemško mislečega ponudnika. Tako nas upajo prezirati in izzivati na naših tleh. Knez Auersperg najbrž zapre dohod v Toplice slovenskim in hrvaškim dostom ter se hoče omejiti le na svoje ljubljene rojake iz kočevskih goščav.

Narodna čitalnica v Črnomlju izbrala si je na rednem občnem zboru dne 4. t. m. sledeči odbor: notarski kandidat Iv. Ušlaker, predsednik; c. kr. sodnik P. Keršič, podpredsednik; c. kr. davčni asistent Fr. Prezelj, tajnik; c. kr. davčni upravitelj Ignacij Perhave, blagajnik; c. kr. davčni asistent Iv. Grčar, knjižničar; trgovec Karel Müller in c. kr. geometer Fr. Omerza odbornika; c. kr. finančni koncipist Avgust Sedlar, predsednik veselicega odseka.

Na Bučki se je ustanovila Ciril-Metodova podružnica. Ustanovitvi šod se je vršil v nedeljo, dne 9. t. m. v gostilni g. M. Škulja. Udeležba ni bila posebno številna. Premagati bo še treba osebnosti, da ljudstvo ne bo poznalo ne Petra ne Pavla, kadar snujemo kaj nepolitičnega, nepristranskega za skupne cilje slovenstva. Upajmo, da se to posreči novemu odboru, ki je sestavljen iz vseh slojev in struj. Glavno društvo je zastopal potovalni učitelj Ante Beg, ki je imel z ozirom na pičlo udeležbo kratek govor. V odbor so bili izvoljeni: g. Mat. Škulj, predsednik; gđ. Anica Vavkova, predsednica; g. Fr. Selak, tajnik; gđ. Rozalija Komljančeva, tajnica; gđ. Josipina Weissova, blagajničarka; g. Fr. Musar, blagajnik. Drugi odborniki so: Ga. Pepica Skulova, gđ. Anica Mlakarjeva in Marija Ruparjeva ter gg. Mat. Jaklič, Fr. Znidaršič in Mih. Ilar. Preglednika računov sta gđ. Rozika Ruparjeva in g. Janez Mlakar, delegatinja za glavno skupščino pa gđ. Vavkova. Za ustanovitev podružnice so se največ trudile gđ. učiteljica Anica Vavkova, trgovka Anica Mlakarjeva, poštna uradnica Štriftofova in gg. Musar ter Škulj. Ta plemeniti trud je vreden, da se podružnice oklenejo vsi prebivalci ne glede na osebo in stranke, a to tembolj, ker Bučka gotovo ne bo hotela zaostati za Rako in Skočjanom, kjer se tudi prav kmalu ustanove samostojne podružnice. Mlada podružnica na Bučki šteje že sedaj okrog 30 letnikov. S tem se je na Dolanjskem v prvih 10 dneh novega leta ustanovila druga podružnica.

Veselica tamburaško-dramatičnega društva »Sovič« v Postojni se bo vršila dne 30. januarja in ne 2. februarja, kakor se je poročalo. Opozorjamo na ta dan druga društva. Odbor.

Vzajemna zavarovalnica za goved v Postojni priredi v nedeljo, dne 23. januarja v prostorih g. Andreja Burgerja plesno veselico s šaljivo loterijo. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za obitelj 1 krono, za osebo 40 v.

Vlom na pošto. V noči od 9. na 10. t. m. so v poštni urad v Prestraneku vlomili tatovi. Izrezali so šipe ter tako prišli v sobo. Odnegli so okoli 40—50 kron denarja, vse pečate, papirne škarje, nekaj praznih poštnohramilničnih knjižic in poštne nakaznice. Nadalje tudi nekaj pečatnika. O tatovih ni sledu. Pač pa sta bila v gostilni, kjer se nahajata poštni urad cel večer neka dva sumljiva individua. Še ponoči se je obvestilo c. kr. orožništvo v Postojni in št. Petru, katero storilce pridno zasleduje.

Katastrofa v Rabilju. Rešilna akcija je zelo otežkočena; pravzaprav na kako rešitev ponesrečenih oseb niti misliti ni, ker so brezdvomno mrtve. Radi bi pa izkopali vsaj mrtva trupla. Dvomljivo je če se bo to sploh moglo zgoditi. V prvem trenutku po nezgodi so bili ljudje, ki so se okoli bresnave nabrali, kar nemi groze; nikdo ni vedel kaj naj pravzaprav začne. Šele ko je prišlo na lice mesta vojaštvo iz Predila, so se začela reševalna dela. V bresnavo se je začela pravi knaluz nabirati voda in če bi ponesrečenci pod rasvalinami bili sploh še pri življenju bi jih prav gotovo pogubila voda. Vsirok nezgode bo dognala čele natančna

preiskava. V nedeljo je bilo seveda silno veliko tujih ljudi v Rabilju. Prvi je prišel brat ponesrečene gospe zdravnikove. Seveda niso nikogar pustili preblizo. Komisija je dopolne že imela sejo. Podala se je tudi v rudnik. Koliko časa bodo trajala reševalna dela, se še ne more reči.

Velik dobrotnik srbskih »velezidajnikov«. Veleposestnik Lazar Dugjerski v Kikindi je daroval za podporo rodbin onih Srbov, ki so bili v zagrebškem procesu obtoženi »velezidajec«, 100.000 kron.

Predavanje dr. Ilešića v Zagrebu. »Bratje hrvaškega zmaja« prirede 12. t. m. v Zagrebu v mestni dvorani javno predavanje. Predaval bo predsednik »Slovenske Matice« dr. Fran. Ilešić »O Napoleonovi Iliriji s kulturnega gledišča«.

Družba mladih tatov. V soboto zvečer je bil v Prešernovi ulici aretovan 15letni mizarski vajenec Jožef Rank iz Brega pri Kočevju, ker se je po mestu potepal. Fanta je že od junija meseca iskalo kočevsko orožništvo zaradi javnega nasilstva, in se ga dolži, da je v družbi nekega 13letnega fanta na železnični progi pri Kočevju razbil več izolatorjev pri brzojavnih drogih in da je vbil tudi šipo osebnega vlaka. Fant je pobegnil v Ljubljano in vstopil kot mizarski vajenec k nekemu tukajšnjemu mojstru, kateremu pa je kmalu pobegnil. Nato se je seznanil z večimi fanti enake starosti, s katerimi so kradli v mestu in v Šiški. Prenoevali so po hlevih v senu. Nek gostilničar na Sv. Jakoba trgu je nekaj te družbe pred kratkem zasledil, ko so nesli izpred sohe steklenice pokalice. V tej družbi sta bila tudi dotična dečka, ki sta v stolni cerkvi, kakor smo že poročali, zamasila z cunjami nabiralnike, da sta potem denar jemala. Voditelj te družbe je bil Rank in je sam izvršil še veliko drugih malih tatvin. Policija poizveduje po drugih storilcih. Ranka pa je izročila deželnemu sodišču.

Tat čevljev prijet. Včeraj popoldne je policija aretovala 20letnega hlapca Martina Kolkaja rodom iz Dragomelja okraj Kamnik, ker je nekemu hlapcu ukradel par čevljev. Pozneje pa se je dognalo, da je Kolkaj tudi nekemu starinarju ukradel par čevljev in jih prodal. Oddali so ga sodišču.

Zimsko suknjo ukradel. V nedeljo popoldne je neznan tat ukradel iz mostovza trgovcu Gustavu Kastnerju črno zimsko suknjo z barzunatim ovratnikom in žepi s črno svilnatim podlago in rumenim vsitim monogramom G. K. V suknji je bilo več ključev, rjave rokavice in je vredna 120 K.

Dve kokoši ukradene. Ko je večeraj neka branjevka pustila stati svoj kurnik na Sv. Petra cesti ji je dose- daj še neznan dvoženska lisica ukradla iz njega dve kokoši.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 110 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 98 Hrvatov. V Stražo na Dolanjsko se je peljalo 110 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Konrad Laehnik, inženir je izgubil zlata očala vredna 32 K. — Pomožna uradnica Leopoldina Ivancova je izgubila zlato žensko uro. — Gospa Marija Lenasijeva je izgubila srebrno zapestnico. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno oziroma najdena, stara denarnica z manjšo vsoto denarja, star dežnik, črn muf, siv ročni kovčeg in večja stare delavske obleke.

Izgubila se je od Mestnega trga do pošte ročna torbica z denarnico in 8—9 K denarja. Pošteni najditelj naj jo odda pri upravnistvu »Slov. Narodac«.

Drobne novice.

*** Hofrichter nedolžen?** »Wiener Neueste Nachrichten« javljajo, da niso prišli v preiskavo proti nadporočniku Hofrichterju na nobene nove indicije, nasprotno dognale so se take značilne podrobnosti, ki kažejo na to, da je Hofrichter samo žrtev satanskega naklepa, ki ga je proti njemu zasnovala neka tretja oseba. List pravi, da bo že v prihodnjih dneh priobrazil v tem oziru senzacionalna razkritja.

*** Cankarjev »Kralj na Betajnovi«** je imel v smihovskem »Intimnem gledališču« velik uspeh.

*** Na južni tečaj** pripravlja veliko ekspedicijo angleški potovalec Scott. Reuterjeva korespondenčna pisarna naznanja, da je za to potovanje angleška vlada dovolila 20.000 funtov šterlingov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nesreča.

Zatec, 11. januarja. Tu se je pod sul počen rev ter pokopal pod seboj

več delavcev. Dosedaj so potegnili iz peska šele enega ponesrečenca — 70letnega starčka. Koliko oseb je pod peskom pokopanih, se ne ve.

Grof Pejačević pri cesarju.

Dunaj, 11. januarja. Cesar je včeraj sprejel v posebni avdienci bivšega hrvaškega bana in sedanjega poslanca hrvaško - srbske koalici- je grofa Teodora Pejačevića. Avdi- jenca je trajala izredno dolgo, ker se je vladar najnatančneje informiral o političnih razmerah na Hrvaškem. Grof Pejačević mu je podal verodo- stojno sliko vseh političnih dogo- dkov ter jih komentiral s svojimi opazkami. Izvajanja Pejačevićeva so napravila na vladarja izredno velik vtisk. Pod vplivom od grofa Pe- jačevića dobljenih informacij, se ce- sar še do danes ni mogel odločiti, da bi sprejel bana barona Raucha, ki že dva dni čaka na Dunaju na avdijen- co. Po informacijah na merodajnem mestu bo baron Rauch sprejet v av- dijenci šele v četrtek ali petek. V tej avdienci mu bo cesar prav umlji- vo namignil, naj pobere šila in ko- pita. Baron Rauch je o tem informi- ran, zato je postal naenkrat silno po- nižen ter tiči neprestano v svojem hotelu »Kaiserin Elisabeth«. Pravi- jo, da je toliko kakor gotovo, da bo za hrvaškega bana zopet imenovan grof Pejačević.

Poslanik grof Forgach le odide iz Belgrada.

Dunaj, 11. januarja. Vkljub vsem demontijem, je dognana stvar, da bo avstro - ogrski poslanik grof Forgach odpoklican iz Belgrada. O tem je obveščen že poslanik sam, ki se mu je obenem naročil, naj čim- najpreje spravi svoje stvari v red. Kdo bo njegov naslednik, se še ne ve, pravijo, da bo neki odličan češk- aristokrat.

Ogrska kriza.

Dunaj, 11. januarja. Kombinaci- ja z dr. Lukacsevimi kabinetom se je ponesrečila. Dr. Lukacs je bil da- nes ob 2. pri cesarju in ga je obve- stil, da se je tudi njemu ponesrečil poskus, izveliči ogrski državni voz iz blata. Vladar je poveril misljo gro- fu Kuhen - Hedervaryju, ki se je da- nes odpeljal v Hedervary, jutri pa odide v Pešto. Če bo Khuen razpustil poslansko zbornico in razpisal nove volitve, o tem se ni hotel izraziti.

Šolstvo v Galiciji.

Lvov, 11. januarja. Po najnovej- ši statistiki je v Galiciji 623 občin, ki nimajo prav nobenih šol. V teh občinah je človek, ki bi znal čitati in pisati, tako redek, kakor bela vrana. Vzprico tako obupnih šolskih razmer pač ni čuda, ako je v Galiciji skor 2/3 prebivalstva analfabetov.

Radi republikanske agitacije.

Petrograd, 11. januarja. V Vilni se je te dni vršila sodna obravnava proti 17 osebam, ki jih je državno pravdnistvo obtožilo, da so širili re- publikanske ideje in za te nabirali privrženec. Obravnava je bila taj- na. Sodišče je obsodilo 6 obtožencev v teško ječo od 8 mesecev do enega leta, ostale pa je oprostil.

Anarhistična zarota.

Lisabona, 11. januarja. Policija je prišla na sled veliki anarhistični zaroti, naperjeni proti osebi kralja Manuela. Veliko število sumljivih oseb je bilo aretiranih. Sinoči je po- licija na razne sumljive elemente na ulici streljala.

Izvid gda. prof. dr. C. Bayerja, prof. kirurgije na c. kr. nemškem vse- učilišču, predstojnika kirurg. oddelka na cesar Franc Jožefovi otroški bolnici

v Pragi.

Gosp. J. Serravallo

v Trstu.

Zagotavljam Vas, da Vaše Serravallovo china-vino z železom priporo- čam že mnogo let v svoji praksi in da sem ga z uspehom rabil tudi v lastni rodbini.

V Pragi, 9. marca 1903.

Prof. C. Bayer.

Veselo življenje je po hribih,

ko vsa pobočja zapade sneg. Sanka- nje, ski, posamične vožnje in tekmo- vanja — saj je res prava radost. Sa- mo da mora polovica športnikov pla- čati to veselje s katarom. Pa si lahko pomagajo, ako se navadijo, da vselej po kako Fayevo pristno sodensko mineralno pastiljo razpuste v ustih. To varuje občutljive slezne kožice proti afekcijam, pastilje so pa površ še prijetne in osvežujejo ter razume- športnik brez njih sploh biti ne more. Sodenice se kupujejo v vseh zaved- nih trgovinah škatljica za K 1.25. — Ge- neralno zastodstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzer, c. in kr. dvorni dobavitelj, Dunaj, IV/1, Grosse Neugasse 17.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. januarja 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910 . . . za 50 kg 14.31
Pšenica za oktober 1910 . . . za 50 kg 11.66
Rž za april 1910 . . . za 50 kg 9.96
Kruha za maj 1910 . . . za 80 kg 0.66
Oves za april 1910 . . . za 50 kg 7.66

Stokito.

5 via. vilje.

Meteorološko poročilo.
Vidna do 1000 m. Srednja večerajša temperatura -1,5° uorm. -27. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	z. pop.	746,5	0,2 sl. jvzhod.		jasno
9. zv.		747,7	0,2 sl. jzhod.		
11.	7. zj.	747,4	-2,0 sr. svzhod.		oblačno

Srednja večerajša temperatura -1,5° uorm. -27. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

+

Vsem sorodnikom m. prijateljem in znancom spor-čamo žalostno vest da je umrl včeraj zvečer po dolgi mučni bolezni, preživel s sv. zakramenti za um. rajoče, naš ljubljeni oče oz. soprog, gospod

Josip Trampuž
delovodja trdnice Zalaznik

v 56. letu svoje starosti. Pogreb dragega pok. jnika bo v sredo, 12. t. m. ob 9. uri popoldne iz hiše Pred Prulami 23 na pokopališče pri Sv. Križu.

Rajnik se priporoča v blag spomin.

V Ljubljani, 11. januarja 1910

Žalujoči ostali.

Išče se elegantno

meblirana soba

s posebnim vhom na Kongresnem trgu ali v bližini drž. lne sodnije

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „Dr. P.“

Kupi se takoj srednje velik

trgovski kovčeg

za trgovskega potnika, tudi rabljeu.

Ponudbe pod „Kovčeg“ na upravništvu »Slov. Naroda«.

Kot

občinski tajnik

ki je ob enem organist in zmožen poučevati v orgljanju in petju želi take

službe

Ponudbe sprejema uprav. »Slov. Naroda.

Zastonj

in poštnine prosto dobi vsak moj glavni katalog s čez 3000 slikami porabnih in darilnih predmetov vsake vrste, ki ga na zahtevo pošljem takoj.

G. in Kr. dvorni dobavitelj **JAN KONRAD, Most** št. 484 (Česko).

Veščak v kupčiji z graščinami išče premožnega kapitalista

za nakup lepe, jako cene graščine.

Ponudbe pod: „Lepi zaslužek 500.000“ na uprav. »Slov. Naroda«

Za večjo trgovino z mehanim blagom na deželi se išče

trgovski pomočnik

dobra moč, več posebno manufakture.

Ponudbe z navedbo zahtev in referenc. naj se pošljejo na trdnico **Slavoj Jenko, Podgrad-Istra.**

!Ločeni mož!

32 let star, boljšega značaja in stanu 3 letno plačo 1700 kron, se želi seznaniti radi skupnega gospodarstva z mlado gospo, katero je zadela enaka v oda ali z gospodično, katere bi imela veselje do tega stanu. Žiti mora pridna in poštna.

Prijazna pisma naj se pošiljajo pod naslovom „P.štenost 500“, Ljubljana, glavna pošta, ležeče.

Na anonimna pisma se ne bode ovrvalo.

Spretna knjigovodinja

z letnimi izpričevali, slovenščine in če. mogoče tudi italijanščine zmožna,

se išče

ob visoki plači za trgovino na debelo v Gradcu.

Ponudbe z navedbo visokosti plače na upr. »Slov. Nar.« pod „B. B.“

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8:20 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

1:40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

1:52 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

2:25 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

3:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 poneči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico), Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:23 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

7:05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

POKORNEGA PELINKOVEC

Najboljši

želodčni liker sveta.

Od zdravniških avtoritet priporočen kot ugoden, tečen in želodec jačujoč

čisti biljni destilat.

Eksporira se na vse kraje sveta.

Odklikovan s 60 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.

Zastopnik za Kranjsko:

Fran Remic, Ljubljana.

Dobiva se povsod.

Gozdni manipulant

se išče za veliko žago na Kranjskem za vstop s 1. event. 18. februarjem.

Ponudnik mora imeti dolgaletno prakso v manipulaciji s bukvami in jelkami, biti zm. žen nemščine in hrvaščine ter imeti reference prve vrste.

Ponudbe z natančnim opisom dosedanjega poslovanja, rodbinskim stanja in zahtevno plače na g. **Arnold Spitz, Dunaj, Peresol Mór utca št. 4.**

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Prihod v Ljubljano (južne železnice)

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Trbiža.

8:02 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 poneči: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podroščico in Trbiž, Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiža.

2:59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Trbiža.

6:49 zvečer Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Trbiža.

10:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 poneči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podroščico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice)

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10:09 popoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednji evropejskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Opomba!!

Izvrsten glas našega elizira **Pelinkovec** je dal povoda, da naša konkurenca prodaja pod istim in sličnim imenom slabše — čisto zdravju škodljive — pijače. Radi tega pazite na našo z **zakonom zavarovano** vlogo in zahtevajte izrecno **Pelinkovac Pokorny.**

Vse ostalo naj se kot .: ponaredba zavrne. :.

Edni proizvajalec:

Kralj. povl. dion. tvornica likera preje 153

FRANJO POKORNY, Zagreb.

Ustanovljeno leta 1862.

Samo MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠER

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč

večjo nego milo ali mila in soda ne da bi se lotil perila.

Minlos^{ov} pralni prašek je torej najboljše kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je poceni in daje

bliščeco beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnimi blagom in milom.

Na debelo L. Minlos, Dunaj, L. Mülkerbastel 3.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spiljoti, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevem kurzu.

Starinarji in trgovci z oblekami

doše obično iz starega komisnega blaga in volnenega lodna, nadalje temnosive hlače tramvajskih uslužbencev in predelane vojaške zimске in poletne koče, kakor tudi stare vojaške čevlje in škornje po najnižji ceni pri L. Pressburger in sin Dunaj XX.1.

Ugodna prilika!

Sode od finega špirta,

iz hrastovega lesa, krasni izdelek tovarne špirta, zelo močne in trpežne deloma popolnoma nove deloma enkrat rabljene, velikosti vsebine po 300, 350, 400, 600 do 700 litrov za takojšnjo rabo vsakih vrst vina najboljše priporočljivosti odda po prav nizkih ceni in cenah trdnice **Av. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomazič, Ljubljana, Marije Terezije cesta.**

Restavracija „pri Zlati ribi“.

Vljudno naznanjam, da priredim

Jutri, v sredo, 12. januarja domačo veselico

na katero vljudno vabim vse cenjene goste, prijatelje in znance.

Predpustni krofi in špehovka!

Začetek ob 8. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča **Beti Pilko-Kos.**

Kupujte in zahtevajte odino le

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Št. 126.

Razglas.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z razpisom z dne 1. t. m. št. 30794 ex 1909 z ozirom na to, da se je v zadnjem času v Ljubljani pripetilo več slučajev pasje stekline, odredila popis vseh v mestnem okrožju se nahajajočih psov. To popisovanje se bode vršilo

dne 17., 18. in 19. t. m.

pri mestnem zglaševalnem uradu v navadnih uradnih urah. V tem času morajo biti vsi psi naznanjeni in se bo proti onim posestnikom psov, ki bi to naznani opustili, postopalo kazenskim potom.

Tudi se naznanja, da si mora posestnik psa, če se stalno preseli iz mestnega okrožja, izposlovati dovoljenje podpisanega magistrata, da sme psa vzeti seboj.

Konjaču se je pod kaznijo naročilo, da mora vsakega, brez nagobčnika vjetea psa brez izjeme takoj pokončati.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. januarja 1910.

Županov namestnik: **Vončina I. r.**

Zaloga moke

Vinko Peter MAJDIČ Kranj Jarše

v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.

Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.

Karel Meglič

lastnik trdnice Lavrenčič & Domicelj.

Žitna trgovina.

Blagajničarka

eventualno tudi kot prodajalka papirote in galanterijske stroke, 1866 službe. Vstop s 1. februarjem, lahko tudi s 15. januarjem.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Pozor!

Prvi slovenski izprašani optik

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 2

Vsak

četrtak in vsako nedeljo vso noč odprta

renovirana kavarna „Merkur“

Najvljudneje se priporočata **Viktor in Marija Izlakar.**